

[Kirkegaard.]

børnetilskuddenes størrelse; jeg er altså i samme situation som det ærede medlem fru Clara Munck. Men når et beløb på 200 kr. pr. barn er anbefalet af de myndigheder og de udvalg, som kender noget til grønlandske forhold, går jeg ud fra, at beløbet for tiden kan anses for passende. Her vil jeg gerne tilføje, at efter min opfattelse har ministeren for Grønland udformet § 3 på en heldig og fornuftig måde, således at børnetilskuddet virkelig skulle kunne komme børnene til gode, så vidt som man overhovedet er i stand til at sikre det.

I sin fremsættelse oplyser den højtærede minister, at den grønlandske befolknings levestandard er stærkt stigende, men at den endnu er lav sammenlignet med forholdene hernede. Ministeren fortsætter med at sige, at en yderligere forhøjelse af levestandarden må ske i takt med en øget produktion. Til disse bemærkninger har jeg ingen indvendinger at gøre, men det er dog for mig et spørgsmål, om vi er konsekvente nok i vor indsats i Grønland. Jeg forstår udmærket, at man også i de grønlandske småbyer ofte har ønske om f. eks. at få en Atlantkaj, et moderne fiskerianlæg, et godt sygehus og nye skoler, helst i forbindelse med en børnehave, et alderdomshjem, et bedre vandværk eller et nyt elværk. Jeg forstår udmærket, at sådanne ønsker kan blive fremsat, men det er et spørgsmål, om vi er i stand til at gennemføre så store millioninvesteringer i byer og pladser, der kun har nogle få hundrede indbyggere. Men når f. eks. ønsket om moderne fiskerianlæg mange steder er stærkt, synes jeg, det er forståeligt, da produktionen af saltfisk, så vidt jeg ved, ikke endnu kan gennemføres på rentabel basis.

På baggrund af det, jeg her har nævnt, forekommer det mig, at vi må prøve på at animere og tilskynde den grønlandske ungdom til at flytte sammen i færre og større byenheder, end tilfældet er nu. Hvis vi tænker os Grønlands godt og vel 30.000 indbyggere samlet i nogle færre byområder, ville det være økonomisk overkommeligt at imødekomme mange ønsker, og det ville også give større sikkerhed for den enkelte borger på næsten alle områder, ligesom det formentlig ville være muligt at opnå en helt anden rentabilitet inden for fiskeriet,

end tilfældet er nu, samtidig med at problemerne vedrørende sundhedsvæsen, uddannelse, undervisning og administration, handel o. s. v. lod sig løse inden for overkommelige økonomiske rammer. At ældre mennesker næppe ønsker at flytte fra hjemstavnen, er der ikke noget at sige til, men det forekommer mig sandsynligt, at det ville være en stor fordel for ungdommen og dermed for det grønlandske folks fremtid, hvis ungdommen prøver at indstille sig på den strukturændring, som jeg her bare kan få tid til at antyde.

Det, jeg her har nævnt, er et synspunkt, som jeg har ønsket at fremføre; med vilje har jeg ikke formet det som et spørgsmål til den højtærede minister og for så vidt ikke bedt om noget svar i dag, men jeg mener, at det, jeg her har rørt ved, er uhyre vigtigt for det grønlandske folks fremtid.

Ligesom en tidligere taler håber også jeg på, at der vil blive mulighed for at få i hvert fald en kort udvalgsbehandling, og i stedet for at bede ministeren om svar i dag kunne jeg ønske i et sådant udvalg at få et samråd med ministeren for at drøfte nogle af de problemer, jeg her har tilladt mig at pege på.

Vivike: Vi hilser det foreliggende lovforslag om indførelse af børnetilskud i Grønland med glæde og vil støtte det.

Når man tænker på, hvor væsentligt det er, at grønlænderne får en god uddannelse, hvor vigtigt det er at animere forældrene til at lade børnene fortsætte skolen ud over det 14. år, lade dem gå i håndværkerlære o. s. v., må man være enig med det ærede medlem fru Clara Munck om, at det er betænkeligt at lade retten til børnetilskud ophøre ved det fyldte 14. år; men det kan vi eventuelt se nærmere på i udvalget.

Den højtærede minister for Grønland motiverer i sin fremsættelsestale lovforlaget stærkest med, at realindkomsten i Grønland er lav; det er den, men ikke for udsendte danskere deroppe, og for mig er det et spørgsmål, om børnetilskuddet også skal gælde for dem.

Vi er tilfredse med lovforslaget. Jeg skal indrømme, at jeg ikke er særlig tilfreds med § 8 og for så vidt mener, at den godt kan fjernes, da det jo er en paragraf, der tager hensyn til den fremtidige situation, hvis vi